

การวิเคราะห์อิมโพรไวส์ของ วู้ดดี้ ชอว์

เพลง There Will Never Be Another You

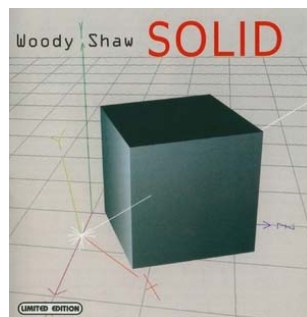
ช่างต้น กฤษณ ณ อรุณยา*

วู้ดดี้ ชอว์ (Woody Shaw) เกิดเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม ค.ศ.1944 ที่เมือง Laurinburg มลรัฐ North Carolina แต่ได้มาเติบโตที่เมือง Newark มลรัฐ Jersey เขาได้เริ่มเรียนทรัมเป็ตคลาสสิกตอนอายุ 11 ปี ต่อมาได้หันมาสนใจในดนตรีแจ๊ส โดยได้รับแรงบันดาลใจจากนักทรัมเป็ตหลายคน เช่น หลุยส์ อาร์มสตรอง (Louis Armstrong), ดิซซี กิลเลสปี (Dizzy Gillespie), เฟตส์ นาวาโร (Fats Navarro), คลิฟฟอร์ด บราวน์ (Clifford Brown), บรูคเคอร์ ลิตเทิล (Booker Little), ลี มอร์แกน (Lee Morgan) และ เฟรddie ฮับบาร์ด (Freddie Hubbard)

ต่อมาเขาได้รับอิทธิพลทางดนตรีจากนักดนตรีแจ๊สหัวก้าวหน้าอย่าง เอริก ดอล์ฟฟี (Eric Dolphy), จอห์น โคลเทรน (John Coltrane) และแมคคอลลีย์ ไทเนอร์ (McCoy Tyner) ทำให้สไตล์การเล่นของวู้ดดี้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและโดดเด่นในแง่ของการใช้เทคนิค แนวคิดใหม่ๆ เข้าไปหลอมรวมกับดนตรีบีบอป (Bebop) การอิมโพรไวส์ของเขา จะมีความน่าสนใจในเรื่องของการใช้ฮาร์โมนีที่ซับซ้อนขึ้นกว่าดนตรีในยุคบีบอป บ่อยครั้งจะพบแนวคิด โพลีโทนาลิตี (polytonality) อยู่ในบทเพลง การสร้างเมโลดี้ที่มีการใช้คู่เสียงที่กว้างเช่น คู่ 4, คู่ 5 การนำบันไดเสียงเพนทาโทนิค (Pentatonic Scale) มาใช้ในรูปแบบซูเปอร์อิมโพสท์ (Superimpose) หรือแม้แต่การจัดกลุ่มโน้ตใหม่เพื่อให้ประโยคเพลงไม่ตกลงตามท้องเพลง (Over the Barline) สิ่งทั้งหลายเหล่านี้ถือว่าเป็นนวัตกรรมที่ก้าวหน้าของดนตรีแจ๊ส และนำพาดนตรีแจ๊สออกมาจากแนวคิด แบบเดิม (Traditional) มาสู่แนวคิดของดนตรีแจ๊สมัยใหม่ (Modern Jazz)

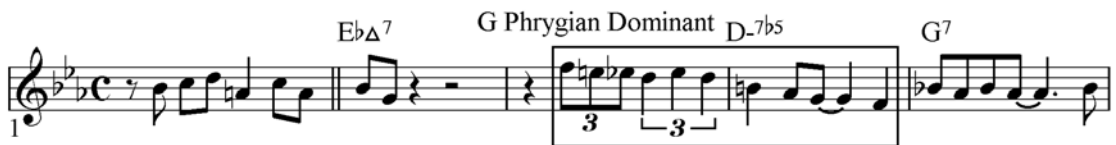
เพลง "There Will Never Be Another You" ถูกประพันธ์ขึ้นในปี ค.ศ. 1942 โดยนักประพันธ์เพลงชาวอเมริกาชื่อ Harry Warren เพื่อใช้ประกอบภาพยนตร์ เรื่อง Iceland ต่อมาเพลงนี้ได้ถูกนักดนตรีแจ๊สนำไปบรรเลงกันอย่างแพร่หลาย จนกลายเป็นบทเพลงที่สำคัญบทเพลงหนึ่งในวงการดนตรีแจ๊ส จนมาปี ค.ศ.1986 วู้ดดี้ ชอว์ ได้นำเพลงนี้มาบันทึกเสียงบนอัลบั้ม "Solid" โดยมีสมาชิกในวงคือ Woody Shaw (trumpet), Kenny

Garrett (alto saxophone), Peter Leitch (guitar), Kenny Barron (piano), Neil Swainson (bass) และ Victor Jones (drums)

การอิมโพรไวส์ของวู้ดดี้ ชอว์ในเพลงนี้จะพบว่ามีการใช้วลีเพลง (Phrase) ที่มีสำเนียงบีบ๊อปอยู่ ยกตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 1 เพลง "There will never be another you" ห้องที่ 1-4

ตัวอย่างที่ 2 เพลง "There will never be another you" ห้องที่ 49-52

ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 พบว่ามีการสร้างประโยคเพลงโดยใช้บันไดเสียง G ฟริเจียนโดมิแนนท์ (G Phrygian Dominant) อยู่บนคอร์ด G7 ของทางเดินคอร์ด II-V-I ในคีย์ไมเนอร์

ตัวอย่างที่ 3 "There will never be another you" ห้องที่ 5-8

ตัวอย่างที่ 4 "There will never be another you" ห้องที่ 53-56

ในตัวอย่างที่ 3 และ 4 มีการสร้างประโยคเพลงโดยใช้กลุ่มโน้ตในบันไดเสียง Eb ดิมินิชท์โฮล์ทอน (Eb Diminished Whole-tone) อยู่บนคอร์ด Eb7 ของทางเดินคอร์ด II-V-I ในคีย์เมเจอร์

การใช้กลุ่มโน้ตในบันไดเสียงฟรีเจียนโดมิแนนท์ อยู่บนทางเดินคอร์ด II-V-I ในคีย์ไมเนอร์ และกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงดิมินิชทริโตนอยู่บนทางเดินคอร์ด II-V-I ในคีย์เมเจอร์ จะพบได้มากในการอิมโพรไวส์ของนักดนตรีบีบ๊อป อย่างเช่น ชาลี ปาร์คเกอร์ (Charlie Parker), ดิซซี กิลเลสปี (Dizzy Gillespie) อย่างไรก็ตามวู้ดดี ก็ได้มีการนำเสนอแนวคิดใหม่ๆเข้าไปในบทเพลง ยกตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 5 "There will never be another you" ห้องที่ 1-4

ตัวอย่างที่ 6 "There will never be another you" ห้องที่ 33-34

ตัวอย่างที่ 5 และ 6 แสดงให้เห็นถึงการนำกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงลีเดียน (Lydian) มาใช้กับคอร์ดโทนิค (Tonic) ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกที่มีสีสนมากกว่าบันไดเสียงเมเจอร์ (Major Scale) ธรรมดา

นอกจากนั้นแล้วยังมีการนำกลุ่มโน้ตจากบันไดเสียงลีเดียนโดมิแนนท์ (Lydian Dominant) มาใช้กับคอร์ดโดมิแนนท์ (Dominant Chord) ด้วย ยกตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 7 "There will never be another you" ห้องที่ 13-16

ตัวอย่างที่ 8 "There will never be another you" ห้องที่ 45-448

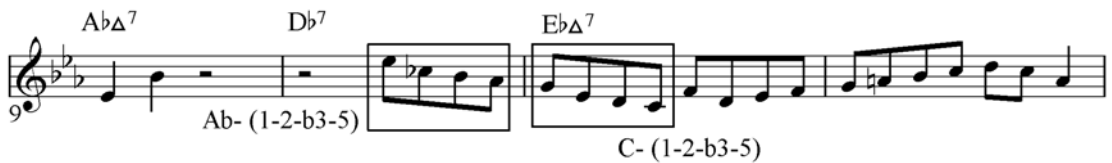
ตัวอย่างที่ 7 และ 8 แสดงให้เห็นการนำกลุ่มโน้ตในบันไดเสียง F ลีเดียนโดมิแนนท์ (Lydian Dominant) มาใช้บนคอร์ด F7 และจะสังเกตได้ว่าเป็นคอร์ดโดมิแนนท์ที่ไม่ได้อยู่บนทางเดินคอร์ด II-V-I

ผู้วิจัยได้มีการนำเทคนิค การจัดกลุ่มโน้ต 4 ตัว (Four Note Grouping) มาใช้ในบทเพลง ซึ่งแนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในหมู่นักดนตรีแจ๊สในยุคหลังบีบีอ็อป อย่างเช่น จอน โคลเทรน (John Coltrane), แมคคอย ไทเนอร์ (McCoy Tyner) ยกตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 9 "There will never be another you" ห้องที่ 5-8

ตัวอย่างที่ 10 เพลง "There will never be another you" ห้องที่ 9-12

ตัวอย่างที่ 11 เพลง "There will never be another you" ห้องที่ 25-28

ตัวอย่างที่ 12 เพลง "There will never be another you" ห้องที่ 57-61

จากตัวอย่าง 9-12 จะเห็นการจัดกลุ่มโน้ต 4 ตัว โดยโน้ตที่นำมาจัดกลุ่มคือ กลุ่มโน้ต 1-2-3-5 ในบันไดเสียงเมเจอร์ และกลุ่มโน้ต 1-2-b3-5, 1-b3-4-5 ในบันไดเสียงไมเนอร์ วูดดีได้นำกลุ่มโน้ต 4 ตัว มาสร้างเมโลดี้ซ้อนทับลงไปบนคอร์ด (Superimposed) เพื่อให้เกิดลีลันใหม่ขึ้น เช่น จากตัวอย่างที่ 10 ใช้กลุ่มโน้ต Ab-(1-2-b3-5) ซ้อนทับลงบนคอร์ด Db7 จะทำให้เกิดเทนชั่น (Tension) 9th, 13th หรือจากตัวอย่างที่ 11 ใช้กลุ่มโน้ต Eb(1-2-3-5) ซ้อนทับลงบนคอร์ด Abmaj7 จะทำให้เกิดเทนชั่น 9th, 13th เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการใช้ กลุ่มโน้ต 4 ตัวมาซ้อนทับลงบนคอร์ดโดมิแนนท์ ในทางเดินคอร์ด II-V-I เพื่อให้เกิดเสียงของบันไดเสียงดิมินิชทีโวล์เทนด้วยดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 13 เพลง "There will never be another you" ห้องที่ 5-8

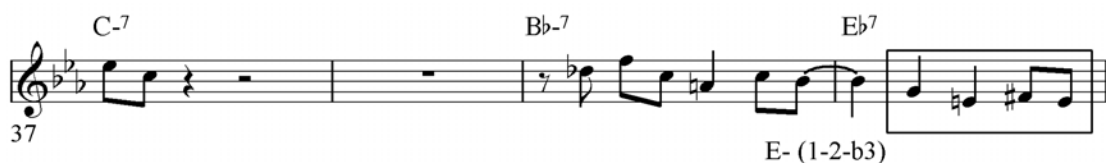

ตัวอย่างที่ 14 เพลง "There will never be another you" ห้องที่ 13-16

ตัวอย่างที่ 13 แสดงให้เห็นถึงการนำกลุ่มโน้ต E- (1-2-b3-5) มาซ้อนทับลงบนคอร์ด Eb7 เพื่อให้เกิดเสียงของ Eb ดิมินิชทีโวล์โทน และตัวอย่างที่ 14 กลุ่มโน้ต B- (1-2-b3-5) เมื่อซ้อนทับลงบนคอร์ด Bb7 จะเกิดเสียงของ Bb ดิมินิชทีโวล์โทน ทั้งนี้การนำกลุ่มโน้ต 4 ตัวมาใช้ อาจจะไม่ต้องใช้โน้ตทั้ง 4 ตัวก็ได้ ดังตัวอย่างที่ 15 เป็นการนำโน้ตแค่ 3 ตัว (1-2-b3) จากกลุ่มโน้ต 4 ตัว (1-2-b3-5) มาใช้

ตัวอย่างที่ 15 เพลง "There will never be another you" ห้องที่ 37-40

เทคนิคการอิมโพรไวส์โดยใช้โน้ตที่อยู่นอกคีย์ (Outside) ก็เป็นอีกเทคนิคหนึ่งที่วูดดีนำมาใช้ในการบรรเลงเพลงนี้ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 16 เพลง "There will never be another you" ห้องที่ 29-31

29 Eb Major D Major E Major

ตัวอย่างที่ 17 เพลง "There will never be another you" ห้องที่ 61-64

61 Eb Major E Major

จากตัวอย่างที่ 16 และ 17 แสดงให้เห็นถึงการที่นำโน้ตนอกคีย์มาใช้อย่างมีความไพเราะ โดยเริ่มต้นประโยคเพลงโดยโน้ตที่อยู่ในคีย์หลัก (Inside) จากนั้นก็พัฒนาประโยคโดยใช้โน้ตที่อยู่นอกคีย์ ซึ่งในเพลงนี้ผู้ดีได้ใช้โน้ตในคีย์ E เมเจอร์ เนื่องจากเป็นคีย์ที่ไม่มีโน้ตร่วม (Common note) กับคีย์หลักเลย ทำให้การเล่นโน้ตนอกคีย์นั้นมีสีสันอย่างมาก สุดท้ายก็มีการเกลา (Resolve) กลับเข้าไปหาคีย์หลักเพื่อเริ่มประโยคเพลงใหม่

การศึกษาการิมโพรไวส์ของวู้ดดี้ ฮอว์ ในเพลง There Will Never Be Another You นี้ ทำให้เห็นถึงการใช้นวัตกรรมอย่างเช่น การจัดกลุ่มโน้ต 4 ตัว (Four Note Grouping) หรือการเล่นโน้ตที่อยู่นอกคีย์ (Outside Playing) มาร่วมกับแนวคิดบีบอัดอย่างลงตัวและมีความไพเราะ ดังนั้น การศึกษาผลงานงานของวู้ดดี้ ฮอว์ จึงมีคุณค่าเป็นอย่างมากแก่ผู้ศึกษาที่ต้องการค้นคว้าหาแนวคิดใหม่ๆ มาร่วมใช้กับดนตรีบีบอัดอย่างลงตัว

บรรณานุกรม

Bergonzi, Jerry. (1992). *Melodic Structure*. Advance Music.

Levine, Mark. (1995). *The Jazz Theory Book*. Petaluma: Sher Music Co.

52 Show, Woody. (1986). *Solid*. (Sound Recording)

Ligon, Bert. *Woody Shaw Trumpet solo "There will never be another you"* [online]. Available:
<http://www.music.sc.edu/ea/jazz/transcriptions.html>

Woody Shaw [online]. Available: http://en.wikipedia.org/wiki/Woody_Shaw